

ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის
მინისტრის აპარატი

2016 წლის პირველი კვარტლის ანგარიში

ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის მინისტრის ა/რ აპარატის მიერ განხორციელებული სამუშაოების შეფასების მთავარი კრიტერიუმია ნდობის აღდგენისა და შერიგების (სფეროში) ინოვაციური მიდგომების შემუშავება, აფხაზეთის გახლეჩილი საზოგადოების წევრებს შორის ნდობის აღდგენისა და შერიგების პროცესის ხელშეწყობა, გაყოფილ ტერიტორიებზე მცხოვრებ, საერთო ინტერესების მქონე ჯგუფებს შორის ურთიერთობების ხელშეწყობა, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და სხვა ტიპის ელექტრონული კომუნიკაციების მეშვეობით ურთიერთობის, დიალოგისა და ნდობის აღდგენის ხელშეწყობა გამყოფი ხაზებით დამორიშორებულ საზოგადოებას შორის.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ამ პროცესებში ახალგაზრდების ჩართულობა და საერთაშორისო და ადგილობრივი ინტიტუციების დახმარებით, მათი დამეგობრებისათვის ხელშეწყობა. ინოვაციურ პროექტებში სახალხო დიპლომატიის როლის გაძლიერება, კულტურული მემკვიდრეობის, განათლების, ჯანდაცვის, ეკონომიკის, სპორტის და სხვა სფეროში არსებული და ახალი შესაძლებლობის გამოყენება.

აქედან მიმდინარე, მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატის საქმიანობა მიმდინარეობდა დებულებით გათვალისწინებული პრიორიტეტებისა და სამუშაო გეგმის შესაბამისად.

ურთიერთობა საქართველოს ფედერალურ უწყებებთან და ჩართულობა 2016 წლის გამოწვევების განხორციელებაში

საანგარიშო პერიოდში ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატმა დაამყარა კავშირები იმ უწყებებთან, ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, რომელებიც, მინისტრის აპარატის ძირითადი დებულებებიდან გამომდინარე, პირდაპირ კავშირშია აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატის საქმიანობასთან.

კერძოდ,

- ჩატარდა საქმიანი შეხვედრები დიასპორის საკითხებში საქართველოს მინისტრის აპარატთან და მოხდა შეთანხმება გრძელვადიან ერთობლივ სამოქმედო გეგმასთან მიმართებაში. აფხაზეთის ა/რ მთავრობის მინისტრის აპარატს, ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში, საშუალება ეძლევა ჩართულ იქნას იმ პროექტებში, რომელსაც ახორციელებს დიასპორის საკითხებში საქართველოს მინისტრის აპარატი, თავის მხრივ დიასპორის საკითხებში

საქართველოს მინისტრის აპარატი გრძელვადიან პერსპექტივაში გეგმავს აფხაზეთის ა/რ მთავრობის მიერ შექმნილ ახალ უწყებასთან აქტიურ ჩართულობას ახალი უწყების შიდა პროექტებში.

- აქტიური მუშაობა მიმდინარეობს იმერეთის რეგიონთან, რომელიც ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში სამშვიდობო რესურსების მობილიზებას და ამ საკითხის პოპულარიზაციას ეხება. აღნიშნული პროექტი გრძელვადიანია.
- საანგარიშო პერიოდში დაიგეგმა ასევე პროგრამა, აჭარის რეგიონის სახელმწიფო სტრუქტურების ჩართულობასთან დაკავშირებით, ნდობის აღდგენისა და შერიგების სამშვიდობო რესურსების მოძიებასთან მიმართებაში აღნიშნულ რეგიონში. მიმდინარეობს მოლაპარაკებები განსახორციელებელ ღონისძიებებთან მიმართებაში.
- საქმიანი ურთიერთობები დამყარდა შერიგების საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის აპარატთან.

საერთაშორისო და ადგილობრივ არასამთავრობო სექტორთან ურთიერთობა

საანგარიშო პერიოდში ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატმა დაამყარა კავშირები საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, ასოციაციებთან და ადგილობრივ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, რომელნიც ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატის დებულებით განსაზღვრული ამოცანების განხორციელებას უწყობს ხელს. კერძოდ:

- საქართველოს სპორტის და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო
- პოლონური არასამთავრობო ორგანიზაცია - ედუკატორი (პოლონეთი, ვარშავა)
- დელ ბიანკოს ფონდი (იტალია. ქალაქი ფლორენცია) ფლორენცია
- იტალიური ორგანიზაცია „ლიბელულა“ (იტალია ქალაქი - პალერმო)
- იტალიური ორგანიზაცია „პრომეთეო“ (იტალია, ქალაქი - პალერმო)
- არასამთავრობო ორგანიზაცია „მშვიდობა და განათლება“
- დიტრიხ ბოილის ფონდი
- ბერგჰოფის ფონდი
- ებერტის ფონდი
- საერთაშორისო ასოციაცია „კივიტას გეორგია“
- კონფლიქტების და მოლაპარაკებების საერთაშორისო ცენტრი“
- კავკასიური სახლი

- ცხუმ აფხაზეთის აკადემია
- ბავშვთა ახალგაზრდობის განვითარების ფონდი
- კავკასიის ახალგაზრდული ალიანსი

სამშვიდობო ინიციატივათა პროგრამა

განხორციელებული პროექტების ჩამონათვალი

ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრის აპარატის სტრატეგიის ნაწილია სამშვიდობო ინიციატივათა პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებს ქართულ და აფხაზურ საზოგადოებებს შორის ნდობის აღდგენის ხელშეწყობას, ტოლერანტობის უნარ-ჩვევების განვითარებას, ადამიანის უფლებათა პატივისცემას, წიგნიერების დონის ამაღლებას, წიგნიერების სტრატეგიების დაუფლებასა და დანერგვას პრაქტიკაში სამშვიდობო განათლებით, ქართული და აფხაზური საზოგადოებების საგანმანათლებლო შესაძლებლობების განვითარების ხელშეწყობას ნდობის აღდგენისა და შერიგებისათვის.

სამეცნიერო კვლევა „წარსულის ტყვეობაში: ქართველი დევნილების ჩახშული ხმები და სოციალური ინტეგრაციის დილემა“ (იანვარი, 2016)

მეხსიერების კვლევების კავკასიურმა ცენტრმა (ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტი) განხორციელა კვლევა ნორვეგიის საერთაშორისო საქმეთა ინსტიტუტის მიერ 2015 წელს დაფინანსებული სამეცნიერო პროექტის ფარგლებში.

კვლევის ერთ-ერთი უმთავრესი კომპონენტი იყო ფოკუს ჯგუფის ჩატარება, რომელშიც აქტიური მონაწილეობა მიიღო ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატმა.

კვლევის დასახელებაა: „წარსულის ტყვეობაში: ქართველი დევნილების ჩახშული ხმები და სოციალური ინტეგრაციის დილემა“. კვლევითი ჯგუფი მიზნად ისახავდა აკადემიური კვლევის განხორციელებას და, ამასთან ერთად, დევნილების პრობლემებზე მომუშავე სამთავრობო დაწესებულებებისთვის თუ არასამთავრობო ორგანიზაციებისთვის პრაქტიკული რეკომენდაციების შემუშავებას.

დედის დღისადმი მიძღვნილი საღამო „მადლობა უკვდავებაში გარდასულ შვილთა დედებს“ (4 მარტი, 2016)

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის, ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატის, აფხაზეთის სულიერებისა და

კულტურის ცენტრისა და საქართველოს მოსწავლე-ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლის ორგანიზებით, მოსწავლე ახალგაზრდობის ეროვნულ სასახლეში დედის დღისადმი მიძღვნილი საღამო სახელწოდებით „მადლობა უკვდავებაში გარდასულ შვილთა დედებს“ გაიმართა.

საღამოზე შეკრებილ დედებს სიტყვით მიმართეს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელმა ვახტანგ ყოლბაიამ, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე ელგუჯა გვაზავამ, შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის პირველმა მოადგილემ ქეთევან ციხელაშვილმა, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის მინისტრმა დიმიტრი ჯაიანმა, აფხაზეთის სულიერებისა და კულტურის ცენტრის თავმჯდომარე სვეტლანა ქეცბამ, აფხაზეთის მეომართა კავშირის თავმჯდომარე ზურაბ შამუგია და აფხაზეთის ომში დაღუპული გმირების დედებმა. ღონისძიებას აგრეთვე ესწრებოდნენ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წევრები და უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები.

საღამოს ბოლოს მეომართა დედებისათვის დედის დღესთან დაკავშირებით კონცერტი გაიმართა, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს ბავშვთა სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლებ

ქალთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიება სახელწოდებით „ქალი მომავლის რწმენით“ (12 მარტი, 2016)

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის, აფხაზეთის სულიერებისა და კულტურის ცენტრისა და საქველმოქმედო ფონდ „მომავლის გზის“ ინიციატივითა და ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სამინისტროს მხარდაჭერით ქალაქ რუსთავში მდებარე №5 პენიტენციურ დაწესებულებაში ქალთა საერთაშორისო დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიება სახელწოდებით „ქალი მომავლის რწმენით“ გაიმართა.

ღონისძიებას ესწრებოდნენ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელი ვახტანგ ყოლბაია, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის მინისტრი დიმიტრი ჯაიანი, ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრის პირველი მოადგილე ბელა კოპალიანი, საქართველოს სახალხო არტისტი მედეა ამირანაშვილი, საქართველოს სახალხო არტისტი ელდარ გეწაძე, თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორი თეიმურაზ ელიავა, თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორი დარეჯან მახაშვილი.

შეხვედრისას, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობამ და აფხაზეთის სულიერებისა და კულტურის ცენტრმა პენიტენციურ დაწესებულებას ბიბლიოთეკისათვის საჩუქრად წიგნები გადასცა.

**ნდობის აღდგენისა და შერიგების სამშვიდობო რესურსები
(29 მარტი, 2016)**

ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრის აპარატის ორგანიზებით „ნდობის აღდგენისა და შერიგების სამშვიდობო რესურსები“-ს პროგრამის ფარგლებში გაიმართა მრგვალი მაგიდა თემაზე „აფხაზეთი დღეს. პრობლემები და გამოწვევები“, რომელშიც მონაწილეობდნენ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა, ასოციაცია „მშვიდობა და განათლება“ და ცხუმ-აფხაზეთის მეცნიერებათა აკადემია .

შეხვედრას აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელი ვახტანგ ყოლბაია და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრი ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში დავით გვამაბია ესწრებოდნენ.

ღონისძიების მიზანი იყო ახალგაზრდების მეტად ჩართულობა აფხაზეთის თემასთან დაკავშირებული პრობლემების განხილვისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში . მრგვალ მაგიდაში მონაწილეობა მიიღეს სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებმა, აკადემიური წრის წარმომადგენლებმა და აფხაზეთის თემით დაინტერესებულმა სხვადასხვა უნივერსიტეტის სტუდენტებმა.

შეხვედრაზე განიხილეს აფხაზეთში პოლიტიკურ, სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ სფეროში არსებული პრობლემები და მათი გადაჭრის გზები, როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო დონეზე.

მსგავსი ფორმატის შეხვედრები აფხაზეთის თემაზე სისტემატიური ხასიათის იქნება და საქართველოს თითქმის ყველა უმაღლეს სასწავლებელში გაიმართება.

**შეხვედრა ოსკაროსან პროდიუსერთან სილია ვან დაიკთან
(5 აპრილი, 2016)**

ვალერი არქანას სახელობის სამხატვრო გალერეაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მხარდაჭერით და ნიდერლანდების დიასპორის წარმომადგენლის პროდიუსერ დალი უბილავა-დე გრააფის პროექტის „ოსკარი გადაეცემა - სილია ვან დაიკის ვორქშოფები“-ს ფარგლებში აფხაზეთის მთავრობის შემოქმედებითი კოლექტივი ოსკაროსან პროდიუსერს სილია ვან დაიკის შეხვდა.

ღონისძიებას აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელი ვახტანგ ყოლბაია, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე ელგუჯა გვაზავა, აფხაზეთის მთავრობის წევრები, უმაღლესი საბჭოს დეპუტატები და შემოქმედებითი კოლექტივი ესწრებოდნენ.

შეხვედრაზე ანიმაციური ფილმების რეტროსპექტივა გაიმართა და ოსკაროსანმა პროდიუსერმა აფხაზეთის შემოქმედებითი კოლექტივისათვის ვორქშოფი ჩაატარა.

მიმდინარე პროექტების ჩამონათვალი

კულტურათმშორისი დიალოგი აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამის ფარგლებში (13-19 ნოემბერი, 2016)

რომუალოდ დელ ბიანკოს ფონდის მხარდაჭერით 13-19 ნოემბერს ფლორენციაში ჩატარდება საერთაშორისო სტუდენტური ინტერდისციპლინარული კორქმოფი „კულტურათმშორისი დიალოგი აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამის ფარგლებში“, რომელსაც ხელმძღვანელობს და ორგანიზებას უწევს ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატი სხვა სახელმწიფო, სასწავლო და არასამთვრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით.

აღმოსავლეთის პარტნიორობის პროგრამა წარმოადგენს ევროკავშირთან სტრატეგიული თანამშრომლობის ამბიციურ პროექტს, რომლის პრიორიტეტული მიმართულებაა პარტნიორ ქვეყნებთან კულტურული თანამშრომლობისა და ინტეგრაციული პროცესების გაღრმავება. ევროინტეგრაციის საერთო კონტექსტში ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია კულტურულ დიალოგსა და თანამშრომლობას. აღმოსავლეთ პარტნიორობის კულტურული პროგრამის თემატური პლატფორმა - „ადამიანებს შორის კონტაქტები“ - ხელს უწყობს კულტურათა დაახლოებას, სხვადასხვა საზოგადოებას შორის ტოლერანტული განწყობის ჩამოყალიბებას და სოციალური სოლიდარობის განვითარებას. კულტურის სფეროში თანამშრომლობა და კულტურათმშორისი დიალოგი წარმოადგენს საგარეო პოლიტიკის შემადგენელ ნაწილს და ხაზს უსვამს კულტურის სფეროში თანამშრომლობის მნიშვნელობას პოლიტიკური პროცესების მართვასა და გამოწვევების დაძლევაში. აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამაში ჩართული ქვეყნები ერთმანეთისაგან განსხვავდებიან თავიანთი კულტურული ტრადიციებითა და ღირებულებებით. სემინარის მიზანია პროგრამაში მონაწილე ქვეყნების ახალგაზრდებს შორის ინფორმაციის და გამოცდილების გაცვლა ნაციონალური კულტურის სფეროში როგორც რეგიონის შიგნით, ისე ევროკავშირის ქვეყნებთან. სტუდენტობის ჩართულობა ინტერკულტურულ დიალოგში მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს სამეზობლო პოლიტიკის გაძლიერებას, რადგან უახლეს მომავალში ისინი თვითონ იქნებიან სამეზობლო პოლიტიკური პროცესების უშუალო მონაწილენი.

მიმდინარეობს შემდეგი მოსამზადებელი სამუშაოები:

- აღნიშნულ პროექტში პარტნიორ ქვეყნებთან თანამშრომლობა და კოორდინირებული მუშაობა. ეს ქვეყნებია: იტალია, აზერბაიჯანი, სომხეთი, უკრაინა;

- რომუალდო დელ ბიანკოს ფონდის გენერალურ მდივანთან და ფონდის საორგანიზაციო საკითხების სამსახურთან აქტიური თანამშრომლობა;
 - ლოჯისტიკურ და სავიზო საკითხებზე შესაბამის დაწესებულებებთან მოლაპარაკება და კოორდინირება;
 - მიმდინარეობს თანხების მოძიება
 - პროფესორებისა და სტუდენტების შერჩევა;
 - ჯგუფების დაკომპლექტება და ფორქშოფის თემატიკასთან დაკავშირებულ კონკრეტულ საკითხზე მუშაობა;
 - პრეზენტაციის მომზადება 4-5 სტუდენტით დაკომპლექტებული ჯგუფის მიერ (აღნიშნულ ჯგუფებში იქნებიან: ქართველი, აფხაზი, აზერბაიჯანელი, სომეხი, უკრაინელი სტუდენტები).
- სტუდენტები მოხსენებას/მოხსენებებს გააკეთებენ მათ მიერ არჩეულ ქვემოთ ჩამოთვლილ საკითხებზე:

- რელიგიური და კულტურული მრავალფეროვნების, უმცირესობების საკითხები თანამედროვე აღმოსავლეთ და დასავლეთ ევროპის პოლიტიკურ სივრცეში;
- ძველი ცივილიზაციები და თანამედროვეობა
- მატერიალური და არამატერიალური კულტურული ძეგლები;
- კულტურული ტურიზმის გამოწვევები და მათი გადაწყვეტის გზები
- აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამა - გამოწვევები და პერსპექტივები
- აღმოსავლეთ პარტნიორობის სამეზობლო პოლიტიკის ინსტრუმენტი, როგორც კონფლიქტური რეგიონებიდან ახალგაზრდების დაახლოების საშუალება და პრაქტიკული ნაბიჯები ნდობის აღდგენისა და შერიგებისათვის

პროექტის მიზანია პროგრამაში მონაწილე ქვეყნების ახალგაზრდებს შორის ინფორმაციის და გამოცდილების გაცვლა ნაციონალური კულტურის სფეროში როგორც რეგიონის შიგნით, ისე ევროკავშირის ქვეყნებთან. სტუდენტობის ჩართულობა ინტერკულტურულ დიალოგში მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს სამეზობლო პოლიტიკის გაძლიერებას, რადგან უახლეს მომავალში ისინი თვითონ იქნებიან სამეზობლო პოლიტიკური პროცესების უშუალო მონაწილენი. აღნიშნული პროექტი ხელს შეუწყობს ახალგაზრდებში სამოქალაქო თვითშეგნებისა და პასუხისმგებლობის ამაღლებას.